

Hallo Natuurvrienden,

een nieuw jaar, een nieuwe start. Ook op natuurvlak hebben we goede voornemens en daarom werd het (of is het de?) NVO op stapel gezet. Een losse vereniging zonder verplichtingen die gelijkgestemden (natuurliefhebbers dus) bijeen brengt om samen op stap te gaan in de natuur, te genieten en ja toch ook... hier en daar wat bij te leren. Wie begint met natuurkennis verzamelen zal vlug merken dat het een eindeloos boeiende hobby is.

Op 07 januari schoten we uit de startblokken met een wandeling rond de Spuikom, een toplocatie voor natuur. Met zijn ruim 80 hectare is de Spuikom de grootste zoutwaterplas van Vlaanderen. Dit reusachtig opvangbassin werd aangelegd op het eind van de 19^e eeuw. De bedoeling was de sluizen bij laag water te openen zodat het water met kracht het zand uit de haven kon spuien. In 1912 werd de Spuikom een eerste keer getest maar bleek te krachtig en veroorzaakte schade aan de kaaimuren. Oorlogsschade tijdens WO I en nieuwe technieken zoals baggerboten zorgden ervoor dat de Spuikom na die eerste test nooit meer werd gebruikt.

Het zeewater van de Spuikom is zeer rijk aan elementair voedsel (lees plankton) en daarom ook aan schelpen, krabben, vissen etc... Al dat voedsel trekt de aandacht van overwinterende vogels en je vindt ze er dan ook vaak in zeer grote aantallen. Wie er zijn tijd voor neemt (en beschikt over een verrekijker) krijgt soorten te zien waar menig fervent vogelaar enthousiast van zou worden.

Amper 2 graadjes op de thermometer en bijna voortdurend een dichte motregen, geen super-wandelweer... maar toch stonden maar liefst **19 wandelaars** klaar om eens te kijken wat er op en rond “De Pit” zo allemaal te zien valt. Veel vogels zoeken met dit weer jammergenoeg ergens beschutting in één of andere rietkraag of windvrij hoekje. Maar niet getreurd, we kregen toch heel wat te zien. Onze 150 minuten waren verrassend vlug voorbij en ondertussen passeerden heel wat planten- en vogelnamen de revue. Al die soorten uit elkaar houden en onthouden lijkt in het begin onbegonnen werk maar de aanhouder wint. Elke wandeling een paar nieuwe soorten erbij en zo bouw je je interne database langzaam maar zeker verder uit. Voor je het weet zeg je dan dingen als “het bloemhoofdje is van binnen hol dus het is Echte kamille (die dus wel geurt) want de geur is er al allemaal uit”. Tja, elk z’n hobby...

De foto’s (eigen producten of geleend van het internet) in dit verslag tonen een aantal (maar lang niet alle) soorten die we hebben gezien. De commentaar onder de foto’s zijn kleine stukjes van wat er over deze soorten werd verteld tijdens de wandeling. Wie af en toe eens mee komt wandelen verzamelt zo beetje per beetje heel wat natuurkennis en merkt dat ook dichtbij huis vanalles te beleven en te bekijken valt. In deze NVO-verslagjes kwamen tot nu toe 12 verschillende soorten aan bod. Op de NVO-soortenlijst kun je alle waargenomen (en met zekerheid herkende) soorten terug vinden, daar staat de teller momenteel (na 1 activiteit) op 34 soorten.

De **Fut** zie je enkel tijdens de winter op de Spuikom. In de zomer leven ze op zoetwaterplassen met brede rietkragen. Hun hoofdvoedsel is vis en daarom zie je ze vaak aan de sluizen. Daar is het water tot 8 m diep en is er meer vis te vinden.

Ook de **Dodaars** is een futensoort. Zo klein dat veel mensen ze verwarren met eendenkuikens. In de winter zit een kwart van de Vlaamse populatie aan Dodaarzen op de Spuikom...

Exoten zijn soorten die uit andere werelddelen bij ons terecht komen, meestal door toedoen van de mens. Zo is **Bezemschijfkruid** een plant die met scheepstransport vanuit Zuid-Afrika overkwam. Waarschijnlijk kleefden de zaadjes van de plant aan de ingevoerde wol.

De **Tureluur** is een typische steltloper: lange poten en een lange, dunne snavel. Met die snavel zoeken ze in modder en slib naar schelpjes, wormpjes en andere ongewervelden.

Aalscholvers broeden zeer vroeg in het jaar, vanaf februari begint voor hen al het broedsseizoen. De volwassen vogels tonen hun broedbereidheid door witte vlekken op de kop en op de dij. Na het broedsseizoen verdwijnen deze vlekken.

De top-waarneming van deze wandeling was ongetwijfeld de **Gewone zeehond** die lag te rusten langs de Noord-Ede. Deze foto is van een andere datum maar werd ook langs de Noord-Ede gemaakt. In ieder geval geen alledaagse belevenis.

De **Kievit** is een echte weidevogel. Toch kun je er op de Spuikom, in het najaar en in de winter, wel een paar honderd vinden. Ze hebben op het nieuwe eiland een veilige rustplaats gevonden.

Geen wandeling in Oostende zonder meeuwen natuurlijk. De **Zilvermeeuw** is vast wel de meest typische meeuw voor onze stad. Het zijn opportunisten die overal wel iets te eten vinden... en dat kan ook dat bakje frieten zijn dat je in je handen hebt... opletten geblazen dus.

Nog een exoot... de **Japanse oester** werd in de jaren 70 binnengebracht voor de oesterweek. Onze inheemse soort, de platte oester, was toen door een ziekte zo goed als helemaal verdwenen. De Japanse nieuweling verwilderde en is nu overal te vinden waar zeewater is.

Klein hoefblad is een lid van de composieten-familie en is in het voorjaar één van de eerste bloeiers (alhoewel januari wel heel erg vroeg is). Eerst verschijnen de bloeistengels, pas veel later ontvouwen de bladeren zich.

Bij ons vind je enkele eendensorten die volledig onderduiken wanneer ze op zoek gaan naar eten. De Kuifeend is één van die soorten. Zoals bij veel eenden is het vrouwtje een stuk minder opvallend gekleurd dan het mannetje. Wanneer ze broedt op een nest eieren is ze zo prima gecamoufleerd.

Van op een afstand zou je deze eenden kunnen aanzien voor Kuifeenden. Het mannetje heeft aan beide zijden van de snavel een duidelijke witte vlek. Met enige fantasie vormen deze beide vlekken de "bril" die deze soort zijn naam heeft : de **Brilduiker**. Toch wel een zeldzame soort, maar wie goed uit zijn doppen (of door zijn verrekijker) kijkt kan er elke winter wel vinden op de Spuikom.

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 22 januari** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling gepland. Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Vanaf januari 2017 werd een nieuw initiatief opgestart : **NVO**. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en organiseert elke maand twee natuuractiviteiten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd maar liefst 37 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 22 januari** : Slikken en schorren van de **Ijzermonding** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan de randparking bij de oude velodroom in 't Bosje
Afspraak ter plaatse : 14u00 parking einde Batterijstraat, Nieuwpoort
- **Zondag 12 februari** : Strandjatten op de **Oostendse Oosteroever**
Start om 14u00 aan de voet van de vuurtoren, Buskruitstraat, Oostende
- **Zondag 26 februari** : Ganzen en eenden in de **Uitkerkse Polder** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan de randparking bij de oude velodroom in 't Bosje
Ter plaatse : 14u10 bezoekerscentrum Groenwaecke, Kuiperscheeweg 20, Blankenberge
- **Zondag 12 maart** : Voorjaarsstrek in het **Oostends krekengebied**
Start om 14u00 op de parking van de Kinderboerderij, Stuiverstraat 599, Oostende
- **Zondag 26 maart** : Nieuwe natuur in de **baai van Heist** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan de randparking bij de oude velodroom in 't Bosje
Ter plaatse : 14u15 begin Zeedijk Heist, Zeedijk-Heist 65, Knokke-Heist
- **Zondag 09 april** : Lentewandeling in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de hoek van Grintweg en Gistelsesteenweg, Oostende

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte1@telenet.be

De inbox wordt elke dag meermaals gecheckt en antwoord volgt daarna zo vlug mogelijk.

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)